

Nemzetközi kollaboratív online kurzus a gyakorlatban

**Sasné Grósz Annamária, Hargitai Dávid Máté, Varga-Dani Barbara
Zsuzsanna**

Pannon Egyetem

<https://doi.org/10.15170/MM.2024.58.02.05>

A TANULMÁNY CÉLJA

A kollaboratív online nemzetközi tanulás (COIL) lehetőséget nyújt a diákok attitűdjének alakítására. A 2022-es őszi félévben egy amerikai és egy magyar egyetem közötti együttműködés jött létre 15 különböző nemzetből érkező hallgatóval, amelynek középpontjában a nemzetközi üzleti tárgyalások sikertényezői álltak. A 6 hetes projekt során nemcsak a tanulmányi eredmény, hanem az interkulturális készségek javulása is mérésre került. A tanulmány célja, hogy felépítsen egy modellt a COIL kurzusnak a résztvevők kulturális nyitottságára és a nemzetközi környezethez való viszonyára és arra gyakorolt hatásáról.

ALKALMAZOTT MÓDSZERTAN

A kutatás három egymást követő online kérdőív segítségével mérte 1) a kulturális nyitottságot; 2) a kurzus iránti elkötelezettséget, a csoporttagokkal való kapcsolatokat; 3) a nyitottságban és a hallgatók nemzetközi környezethez való viszonyban bekövetkezett változásokat. Jelenleg a nyitottságban, a nemzetközi érdeklődésben és a személyiségben bekövetkezett főbb változásokat elemezzük az összegyűjtött adatokból statisztikai módszerekkel. Az adatok elemzése során t-próbákat alkalmaztunk. Ennek a módszernek az az előnye, hogy kis mintán is alkalmazható, így az ebben a tanulmányban elemzett minta megfelel ennek a kritériumnak.

LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK

Az eredmények azt mutatják, hogy a szakirodalommal összhangban a kollaboratív online nemzetközi kurzus valóban változást hoz a résztvevők kulturális kompetenciájában, és segít megváltoztatni a nemzetközi és globális kérdésekkel kapcsolatos gondolkodásmódjukat és attitűdjeiket.

GYAKORLATI JAVASLATOK

A COIL kurzus a nemzetközi oktatási együttműködés egy olyan formája, amelyben a részt vevő hallgatók költséghatékony módon csatlakozhatnak egy másik ország egyetemének kurzusához vagy projektjéhez. A tanulási eredmények mellett ez lehetőséget nyújt kulturális kompetenciáik fejlesztésére is. A tanulmány megállapításai alapján további kutatásokra van szükség a hallgatók fejlődési útját befolyásoló tényezők hatásának részletes vizsgálatához, valamint a negatív hatást gyakorló elemek kiküszöbölési módjainak fel-táráshoz.

Kulcsszavak: interkulturális kompetencia, kollaboratív oktatás, online együttműködés

BEVEZETÉS INTRODUCTION

A felsőoktatási intézményeknek a mai versenyhelyzetben a csökkenő hallgatói létszám miatt azzal a kihívással kell szembenéznük, hogy meg kell próbálniuk exkluzív lehetőségeket biztosítani hallgatóik számára a tanulási folyamat során. A hagyományos tantermi élményt is meg kell változtatni, mivel az egyetemeken tanuló generációknak más elvárásai vannak a környezettel és a tartalommal szemben, amelyet szeretnének megkapni. A technológiai változások és a globális folyamatok lehetővé tették a tanítás és tanulás egy különleges formájának kialakítását: a kollaboratív online nemzetközi tanulást (COIL).

A COIL-t eredetileg a New York-i Állami Egyetem fejlesztette ki 2006-ban. Jellemzőit Rubin és Guth (2022) tárgyalta. A COIL-t néha a virtuális diákcsera egyik formájaként írják le, azonban számos különböző aspektusa van. A kollaboratív online nemzetközi tanulásban a földrajzilag egymástól távoli intézményekben oktató tanárok és diákok vesznek részt; akiknek együtt kell dolgozniuk, a kurzus vagy projekt közös tantervét használva. Ez a közös projekt beépíthető egy kurzusba, és nemcsak a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretekre, hanem az interkulturális kompetenciára is összpontosít. A COIL-projekt időtartama 4-12 hét között lehet (a javasolt minimum 6 hét). A projekt során a részt vevő intézmények diákjaiból többnemzeti-ségű csoportokat hoznak létre, és a tanárok olyan feladatokat terveznek, amelyek megoldása során a diákoknak online technológiák segítségével kell együttműködniük. Ennek eredményeképpen a hallgatóknak lehetőségük nyílik arra, hogy egy exkluzív nemzetközi tanulási élményhez csatlakozzanak a saját egyetemükön, utazás nélkül (Gutiérrez et al. 2021).

A klasszikus nemzetközi cserével összehasonlítva a COIL interkulturális tapasztalatot biztosít a hallgatók számára a külföldi utazás és élet nehézségei és költségei nélkül (Liu 2023); továbbá Ofori és munkatársai (2020) kutatásukban megállapították, hogy az innovatív technológiák és megoldások alkalmazása jobb tanulási eredményeket eredményez, Qureshi és munkatársai (2021) pedig az online kollaboratív tanulást hatékony tanulási modellként említik.

A korábbi tanulmányok többnyire a technológia szerepét vizsgálták az online tanulás sikerében, a hasznosságát, a társadalmi elkötelezettséget (Yadegaridehkordi et al. 2019, Hernández-Sellés et al. 2019 in Ng et al. 2022); az online tanulás moti-

vációs tervezését (Mahande et al. 2022); a COIL hatékonyságát vizsgálták (Hackett et al. 2023); vagy főként a COIL projekt által fejlesztett készségekre fókuszálnak (Liu 2023). E tanulmányban ismertett kutatás célja, hogy megismertesse a COIL kurzusnak a résztvevők kulturális nyitottságára és a nemzetközi környezethez való viszonyára gyakorolt hatását.

ANYAG ÉS MÓDSZER APPLIED METHODS

A 21. században a multinacionális vagy globális környezetben való munkavégzésre felkészült friss diplomások iránti kereslet növekszik, ami azt eredményezi, hogy a hallgatók elvárják, hogy lehetőségük legyen interkulturális készségek elsajátítására és fejlesztésére, interkulturális kompetenciák megszerzésére. A pandémiás időszak megismertette a szervezeteket az online megoldások alkalmazásának lehetőségeivel (Kömüves és tsai 2022), a technológia fejlődése pedig lehetőséget teremtett az egyetemek számára, hogy a jövő munkavállalóinak olyan együttműködő oktatási lehetőségeket kínáljanak, amelyek teljes mértékben online módon valósulnak meg (Marciello-Gómez et al. 2016), és amelyek képesek globálisan felkészült hallgatókat kibocsátani (Deardorf & Kones 2012, van Gaalen & Gielesen 2014). Természetesen nem csak a munkáltatóknak, hanem a leendő munkavállalóknak is vannak elvárásai a jövőbeli munkahelyükkel kapcsolatban, és ezek az elvárások számos esetben érvényesek már az egyetemi környezetre is. Amai hallgatóknak vonzó az újszerű környezet és a home office lehetősége is (Kotsis – Darnai 2022) Mindez egybeesik az egyetemek nemzetköziesedési törekvéseivel, ahol a nemzetközi piacokon való megjelenés és ott külföldi hallgatók toborzása az elmúlt fél évszázadban számos egyetem stratégiai céljává vált (Rubin 2017). A diákok számára az interkulturális kompetenciák elsajátításának leghatékonyabb módja, ha nemzetközi környezetben, tapasztalaton keresztül ismerik meg más kultúrákból származó társaikat (Appiah-Kubi & Annan 2020), de a COVID-19 világjárvány világszerte csökkentette a külföldi tanulási lehetőségeket. Fontos megemlíteni azt is, hogy a hallgatók az ismeretek megszerzése mellett figyelemmel kísérik egyetemük fenntartható jellemzők szerinti működését, és kiemelt jelentőségű számukra, hogy egyetemük energiatakarékos, fenntartható megoldásokat alkalmazzon (Nagy 2023). A COIL modellel lehetővé teszi a nemzetközi oktatás költséghatékony és fenntartható módon való megvalósítását, ezzel olyan diákok

számára is elérhetővé válik, akik hagyományos formában nem tudtak volna tapasztalatot szerezni más nemzetiségű diákokkal való közös munkavégzésről (Liu 2023), így az ehhez kapcsolódó kompetenciák megszerzésében is hátrányba kerültek volna. Ezen felül kitérési lehetőséget jelent a hagyományos tantermi oktatásból is, a tényleges munkavégzés helye pedig az egyetem területe helyett elsősorban az online tér lesz.

Deardorff (2006) az interkulturális kompetencia modelljét úgy dolgozta ki, mint egy fejlesztési folyamatot, amely olyan bemeneteket (intézményi támogatás, erőforrások) foglal magában, amelyek tevékenységeket generálnak (ez lehet egy COIL-projekt), hogy elérjék a kimenetet (a projekt vagy a kurzus eredményét). A tanulmány az önbevallási eszközöket, a közvetlen megfigyelést és a fókuszcsoportokat is hatékony eszközként említette a résztvevők interkulturális kompetenciájának értékelésére. Ahogy Deardorff (2006) kifejti, az interkulturális kompetencia magában foglalja "az olyan tulajdonságokat, mint a tisztelet, a nyitottság, a kíváncsiság, valamint az olyan kompetenciákat, mint a kulturális tudás, a megfigyelés, a meghallgatás, az értékelés és az értelmezés képessége" (Hackett *et al.* 2023. 2). Más kutatók az idők során különböző módon definiálták az interkulturális kompetenciát, azonban valamennyien három fő területet emelnek ki jellemzőként: 1) együttműködés; 2) különböző nézőpontok összehozása és más kultúrák megismerése; 3) hatékony kommunikáció (Alvino 2000, Kleinjans 1972). A legtöbb kutató egyetért abban, hogy a multikulturális csoportokban való tanulás pozitív hatással lehet a diákok teljesítményére és interkulturális kompetenciáik fejlődésére (Hackett *et al.* 2023, De Hei 2020, Liang & Schartner 2020).

A COIL a diákok együttműködését igényli, így a diákok nemcsak információt vesznek át, hanem kritikus gondolkodást is alkalmaznak a tanulási folyamat során, és képesek reflektálni saját kezdeti hozzáállásukra és feltételezéseikre, valamint önreflexióra a COIL-projekt tapasztalattal kapcsolatban. Mivel csapatként kell dolgozniuk, megosztva az ötleteket és segítve egymást, az interkulturális tudás, mások megértése elengedhetetlen a sikeres befejezéshez. Az együttműködésre és a különböző nézőpontok felhasználásával történő érvelésre való készség, a kapcsolatok kiépítése és fenntartása, valamint a megfelelő kommunikáció szintén szükséges készségek (Appiah-Kubi & Annan 2020), amelyeket egy nemzetközi online környezetben kell alkalmazni. Ng és munkatársai (2022) tanulmányaikban bizonyították, hogy a tanulók elkötelezettsége és a társakkal való együttműködés szignifikáns

kapcsolatban áll a tanulók tanulási teljesítményével és tanulási eredményeivel, ami az online tanulóssal való elégedettségben is tükröződhet. Maga a tanulási környezet is befolyásolhatja a motivációt és az elégedettséget. Mahande és munkatársai (2022) az online tanulási környezet által generált figyelem, a tanulási motiváció, a teljesítmény iránti igény és a diákok affiliációja/bevonódása közötti kapcsolatot mérték. Inada (2022) felhívja a figyelmet arra, hogy az oktató szerepének megváltozása az online környezetben, miszerint tiszteletet parancsoló tanár helyett támogatóként jelenik meg, hiányérzetet kelthetnek a hallgatókban. Belli (2018) pedig kiemelte, hogy a technikai nehézségek (technológia, időeltolódás) negatív érzelmeket keltenek a részt vevőkben, így rontják az általános tanulási élményt.

A COIL projekt leírása *Description of the COIL Project*

Az ebben a tanulmányban vizsgált együttműködés a SUNY COIL (State University of New York Collaborative Online International Learning) képviselőjének 2022-ben egy magyarországi egyetemen tett látogatása eredményeként kezdődött. A képviselő elősegítette, hogy párbeszéd induljon egy amerikai és egy magyar egyetem között.

A tanfolyam-előkészítés részeként a két egyetem oktatói SUNY COIL anyagokat használtak fel a projekt időtartamának, céljának és témájának, a kommunikáció technológiájának és eszközeinek, valamint a két egyetem tanulási környezetének sajátosságainak (pl. tanulásmenedzsment rendszer, időeltolódás, ünnepnapok) megvitatására. A kurzus témájául a nemzetközi üzleti tárgyalásokat és azok interkulturális vonatkozásait választották. Skype-megbeszéléseken keresztül minden részletet véglegesítettek a projekt megkezdése előtt.

A kollaboratív tanulás hatékonyabb és eredményesebb az alapszakos felsőbb éves illetve a mestertképzési szinten tanuló hallgatók számára, mint az alapszakos elsőévesek számára (Gutiérrez *et al.* 2021), Juhász és *tsai* (2022) pedig megállapították, hogy a felsőbb évesek nyitottabbak a tudásuk megosztására, így magyar részről 19 marketing és turizmus-menedzsment mesterszakos hallgató vett részt 14 országból, amerikai részről 26 amerikai nemzetiségű 3. éves alapszakos hallgató vett részt, a projekt nyelve pedig angol volt. A kurzus célja a hallgatók nemzetközi kompetenciájának és nemzetközi tárgyalási ismereteinek fejlesztése volt, ezért a két egyetem hallgatóiból vegyes csoportokat hoztak létre.

A COIL megköveteli, hogy a különböző kultúrákból érkező és különböző nyelveket beszélő résztvevők együtt dolgozzanak egy közös feladat megoldásán. A csoportmunka sikerének feltétele, hogy a csoporttagok aktívan részt vegyenek a folyamatos kommunikációban helyi és nemzetközi partnerekkel, és megvitassák a feladatuk témáját - és minden tevékenységre csak hat hét áll rendelkezésükre. Emiatt fontos, hogy a projekt elején gyorsan kialakuljon egy olyan légkör, ahol a csoporttagok bizalommal tudnak fordulni csoportjuk tagjai felé. Az ún. „icebreaker” foglalkozást a projekt legelején alkalmazták a diákok és a tanárok gyors bemutatkozásának támogatására is. A résztvevőknek egy olyan képet kellett mutatniuk, amely leírja, mi az, ami fontos számukra, és meg kellett magyarázniuk, mit gondolnak erről. A csoportok létrehozása után a diákok tanítási időn kívül rögzített online heti találkozókon dolgoztak csapatukkal. A kommunikációs csatornát a csoporttagok választhatták, a legtöbben a Microsoft Teams és a WhatsApp csatornát használták. A heti megbeszélések felvételeit fel kellett tölteni az amerikai partner tanulásmenedzsment rendszerébe (Canvas), és a tanárok rendszeresen értékelték azokat. A 6. héten a csoportok 20 perces prezentációt nyújtottak be, amelyben bemutatták a nemzetközi üzleti tárgyalások lehetséges problémáiról és azok megoldásairól szóló megállapításait.

A KUTATÁS MÓDSZERTANA *RESEARCH METHODOLOGY*

A COIL projekt fő célja a résztvevők interkulturális kompetenciájának fejlesztése. A fentiekben ismertetett szakirodalom alapján egy modellt állítottunk fel, amelyben a következőket mértük.

Egy hallgató készségei és kompetenciái alapvetően a személyiségében rejlenek, mivel a személyiség befolyásolja, hogy valaki hogyan fog viselkedni; hogy gyűjti-e az információkat a környezetéről, helyi és globális szinten is. A világszerte ismert témákról való tudásszint, kiegészítve a nemzetközi tapasztalatokkal meghatározza a kulturális nyitottságot, a globális kérdések értékelését és értelmezését. A COIL projekt rövid leírása alapján a diákok elvárásait a projektnek megfelelően alakítja az a tudat, hogy olyan, más országokból származó és ott élő diákokkal kell majd együtt dolgozniuk online környezetben, akiket még soha nem láttak. Ezekre az elemekre vonatkozó kiindulási értékeket a projekt kezdete előtt egy előzetes felméréssel mértük.

A hathetes csapatmunka során a fent említett jellemzők mindegyike befolyásolta a csoporttagok közötti társas interakciókat, a projekt és annak eredménye iránti elkötelezettség szintjét, valamint azt, hogy a diákok hogyan reflektáltak tapasztalataikra. Ezt egy felidős felméréssel követtük nyomon.

Mivel a COIL-együttműködésben való részvételtől fejlődést - vagy legalábbis változást - vártunk, a projekt végén a nemzetközi tapasztalatokra, kulturális és általános nyitottságra vonatkozó elemeket újra felmértük. A tanulási eredményeket az elvárások teljesülésének mértékével mértük.

A kutatási fókusz a vizsgált változók mentén történő változás igazolása, amely páros t-próbák összehasonlításával történt. A páros t-próba esetén egyetlen alapsokaságot vizsgálunk ugyanazon tulajdonság alapján. A módszer előnye, hogy kis mintán használható így az elemzett minta (N=45) megfelel ennek a kritériumnak (Sajtos & Mitev, 2007). A tanulmány azt vizsgálta, hogy: az interkulturális kompetenciák és a kulturális nyitottság valamint a nemzetközi érdeklődés változott-e a kollaboratív online tanulás hatására.

A kutatás során felállított hipotézisek:

- A globális kompetenciák és kulturális nyitottság szignifikáns módon változott a kurzus végére.
- A nemzetközi érdeklődés és tevékenységek szignifikáns módon változott a kurzus végére.
- A hallgatók által adott önjellemzés szignifikáns módon változott a kurzus végére.

A kérdőíves megkérdezések során az 1. táblázatban ismertetett konstrukciók kerültek alkalmazásra.

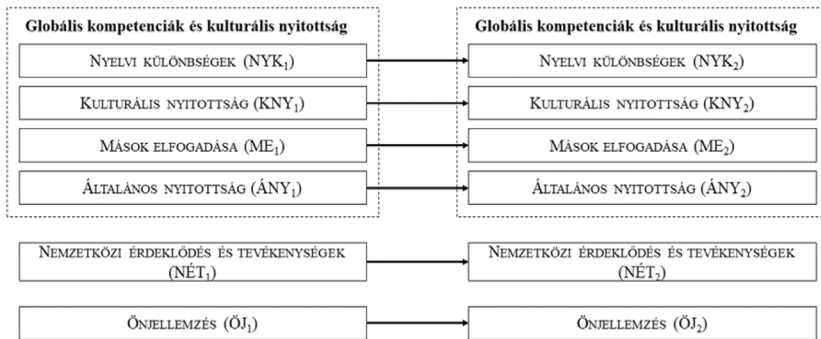
A felállított elméleti modellt az 1. ábra mutatja, mely szerint a kutatás azt vizsgálja, hogy a kurzusba bevont hallgatók globális kompetenciái és kulturális nyitottságuk mennyire változott a kezdeti időszakhoz képest. Emellett a vizsgálat tárgyát képezte a nemzetközi érdeklődésben bekövetkező változások nyomon követése, valamint a hallgató nemzetközi interkulturális tapasztalatainak változása. Az alsóindexben szereplő érték a vizsgálat időszakát jelöli. A szakirodalmi áttekintés rámutatott arra, hogy a kollaboratív online tanulás képes ezeket a területeket javítani, így az empirikus kutatás ezt kívánja alátámasztani.

1. táblázat: A kutatásban alkalmazott konstrukciók ismertetése.
Table 1. Constructions used in the research.

Konstrukció	Definíció
Önjellemzés (ÖJ)	Hogyan gondolkodnak a diákok önmagukról. Az International Cross-cultural Experiential Learning Toolkit Project (2015) által kifejlesztett 10 tételes szemantikus differenciálskála, amely a következő párokat tartalmazza: magányos-bevonódó; tartózkodó-társaságkedvelő; bizalmatlan-adó-bizalmatlan; nyitott-kritikus; lelkiismeretes-nemtörődöm; rendezetlen-szervezett; kiegyensúlyozott-temperamentumos; érzelmes-nyugodt; konvencionális-kreatív; szereti a kihívásokat-kedveli a rutint.
Nemzetközi érdeklődés és tevékenységek (NÉT)	Tevékenységek, amelyekben a diákok jellemzően nemzetközi szinten részt vesznek. A nemzetközi környezetről, az idegen kultúráról és a nemzetközi utazások iránti érdeklődésről szóló ismeretek mérése szolgáló 10 tételes 6 pontos Likert-skála, amelyet a International Cross-cultural Experiential Learning Toolkit Project (2015) fejlesztett ki.
Globális kompetenciák és kulturális nyitottság	Mások elfogadása (ME), nyelvi különbségek (NYK) és nehézségek, fenntarthatóság (ÁNY), kulturális nyitottság és tisztelet (KNY). Az OECD által kifejlesztett 42 tételes 6 pontos Likert-skála.

Forrás: saját szerkesztés

1. ábra: A kutatás elméleti modellje.
Figure 1. Theoretical model of the research.

Forrás: saját szerkesztés

Adatgyűjtés Data Collection

A kutatás elsődleges adatokon alapult, amelyeket online kérdőívek segítségével gyűjtöttünk: az előfelmérést 2022. október közepén, a középfelmérést 2022. november első hetében, a kilépési felmérést pedig 2022. december elején a Lime felmérési platformon keresztül. A kitöltés azonosító jelszóval történt, hogy az előfelmérés és a kilépési felmérés adatai összehasonlíthatók legyenek. A vizsgálati populáció a programban részt vevő hallgatókból állt. A kérdőív az említett témákra összpontosít.

EREDMÉNYEK RESULTS

A kurzust magyar oldalról 19 hallgató vette fel, míg az amerikai hallgatók 26-an voltak, így ez adta a primer kutatás mintáját. A nem szerinti megoszlás közel azonos volt, valamivel több férfi (54,3%) vette fel ezt a kurzust. A kor tekintetében megállapítható, hogy az átlagéletkor 23 év volt, szórása pedig 4,796. A legfiatalabb válaszadó 18 éves, míg a legidősebb 37 éves volt.

A páros t-próba előfeltétele a normál eloszlás, melyet a Kolmogorov-Smirnov próbával (K-S) lehet tesztelni. Az elemzésbe vont változókról megállapítható, hogy eleget tesznek ennek a kritérium feltételnek ($p > 0,05$), így elvégezhető a választott vizsgálat.

H1.: A globális kompetenciák és kulturális nyitottság szignifikáns módon változott a kurzus végére.

A hipotézis vizsgálatához tartató lényeges statisztikák a 2. táblázatban találhatóak. A nyelvi különbségeket hét változó mérte, melyek közül három esetében volt kimutatható szignifikáns pozi-

tív változás, melyből kiemelkedik, hogy gyakran ellenőrzi magát a hallgató, hogy jól érti-e a másik felet (NYK2). A másik két esetben a példákkal történő magyarázás és figyelemmel történő hallgatás már kisebb átlagkülönbséget eredményezett (MD = -0,250). A mások tiszteletét mérő öt változó közül 2 mutatott kismértékű negatív, de szignifikáns változást, melynek kapcsán megállapítható, hogy az ilyen típusú kurzusok esetében a konfliktusok is megjelenhetnek, melynek tapasztalatai alapján a kezdeti állapothoz képest rosszabb kimenetet érünk el. Ugyanerre az okra vezethető vissza a kulturális nyitottság konstrukciójánál látható szintén negatív változás, bár fontos megemlíteni, hogy itt négy változó közül csak egy esetében (Érdekel, hogy a különböző kultúrákból származó emberek hogyan látják a világot. - KNY3) volt tapasztalható értékcsökkenés. Ezzel szemben az általános nyitottságot mérő 11 változó közül 5 mutatott pozitív szignifikáns változást, melyből a döntéshozatal során történő véleménykülönbségek vizsgálata (ÁNY1) és nehéz helyzetben a megoldás keresése (ÁNY10) adta a legnagyobb különbséget (MD = -0,350). A fent leírtak alapján az első hipotézis részben fogadható el.

2. táblázat: Változások az általános és a kulturális nyitottságban.

Table 2. Changes in global and cultural openness.

Konstrukció	Változópárok	Kurzus kezdetén	Kurzus végén	Páros összehasonlítás		t	Szign. (2-oldalú)
		Átlag1	Átlag2	Átlagos eltérés	szórás		
Nyelvi különbségek	NYK ₂ – NYK ₂	4,55	5,35	-,800	1,056	-3,387	0,003
	NYK ₃ – NYK ₃	5,25	5,5	-,250	,910	-1,228	0,045
	NYK ₅ – NYK ₅	4,65	5,2	-,550	1,191	-2,065	0,033
Mások elfogadása	ME ₂ – ME ₂	5,85	5,75	,100	,447	1,000	0,040
	ME ₃ – ME ₃	5,8	5,65	,150	,587	1,143	0,037
Kulturális nyitottság	KNY ₃ – KNY ₃	5,6	5,25	,350	,813	1,926	0,029
Általános nyitottság	ÁNY ₁ – ÁNY ₁	4,6	4,95	-,35000	1,03999	-1,505	0,015
	ÁNY ₅ – ÁNY ₅	4,35	4,65	-,30000	1,45458	-,922	0,037
	ÁNY ₆ – ÁNY ₆	4,6	4,85	-,25000	,85070	-1,314	0,039
	ÁNY ₈ – ÁNY ₈	4,85	4,65	,20000	1,00525	,890	0,038
	ÁNY ₁₀ – ÁNY ₁₀	4,7	5,05	-,35000	,81273	-1,926	0,029

Forrás: saját szerkesztés

H2.: A nemzetközi témák és tevékenységek iránti érdeklődés szignifikáns módon változott a kurzus végére.

A nemzetközi érdeklődés és aktivitást mérő konstrukció mind a hét változója pozitív szignifikáns eltérést mutat a 3. táblázat alapján. A legnagyobb változás (NÉT6) a másik kultúra megismeréséből adódó munkaerő-piaci előnyöknél volt tetten érhető (MD = -1,950) az országok geográfiai ismerete mellett (MD = -1,9), ami valószínűleg annak köszönhető, hogy nagyon széles skálán mozgott a részt vevő hallgatók hovatartozása, és a kapcsolat kialakításának következtében megismerték egymás országát is, és rámutatott arra, hogy a későbbi munkájuk során hasonló nemzetközi környezetben kell majd helytállniuk. A projekt során megjelenő problémák kidomborodtak az elemzés során is, hiszen a (NÉT7) állítás arra vonatkozott, hogy a más kultúrákban lévőekkel való közös munka nehézségekre ütközhet, amit a kurzus elején alacsonyra értékelték a hallgatók (Átlag: 1,8) de a kurzus végén már lényegesen súlyosabban érzé-

kelték ezt a jelenséget (Átlag: 3,55). A nemzetközi hírek olvasásában (NÉT1) és külföldre történő utazási hajlandóságban (NÉT5) is pozitív változás állt be. Mindezek arra mutatnak rá, hogy a hallgatók számára kihívást jelentett a kurzus, de ez pozitív módon hatott a nemzetközi érdeklődésükre és aktivitásukra. Az eredmények tükrében a második hipotézis elfogadható.

H3.: A hallgatók által adott önjellemzés szignifikáns módon változott a kurzus végére.

Az önjellemzést a hallgatók egy 10 tételes szemantikus differenciálskálán értékelték, melynek kezdeti állapotát (kurzus elején) a 4. táblázat mutatja az alapvető statisztikákkal. A mintázat azt mutatja, hogy jellemzően szervezeten élik az életüket, szeretnek csapatjátékosként működni, de megjelenik a temperamentumos viselkedés és nyitott gondolkodás, ami jellemzően kreativitással párosul. Emellett megbízhatónak és lelkiismeretesnek tartják magukat.

4. táblázat: Kezdeti személyiség-jellemzők.

Table 4. Initial personal characteristics.

Változópaár	A kurzus kezdetén		
	Átlag	Módusz	Szórás
[Magányos Bevonódó]	4,70	4	1,576
[Reserved Outgoing]	4,63	5	1,793
[Bizalmat adó Bizalmatlan]	2,93	1	2,102
[Nyitott Kritikus]	3,35	2	2,100
[Lelkiismeretes Nemtörődöm]	2,85	1	1,633
[Rendezetlen Szervezett]	5,24	7	1,728
[Kiegyensúlyozott Temperamentumos]	3,83	4	1,568
[Érzelmes Nyugodt]	4,17	4	1,525
[Konvencionális Kreatív]	4,76	5	1,508
[Kihívásokat kedvelő Rutint kedvelő]	3,74	4	1,731

Forrás: saját szerkesztés

A személyiségi jellemzők a rövid időszaknak köszönhetően lényegében nem változtak, a leírt mintázat megmaradt a kurzus végén is. Három változó mentén történt szignifikáns változás (5. táblázat), amelyek azt mutatják, hogy a kurzus elősegítette, hogy még inkább másokhoz csatlakozók (MD = -0,7) és szervezettebbek (MD = -0,550) legyenek. A korábban említett szakmai és szemé-

lyes konfliktusok viszont a temperamentum tekintetében is magasabb értéket eredményeztek (MD = -0,8). A leírtak tükrében a harmadik hipotézis részben fogadható el.

5. táblázat: Személyiség-jellemzők változása.
Table 5. Changes in personal characteristics.

Változó párok	Kurzus végén	Páros összehasonlítás		t	Szign. (2-oldalú)
	Átlag2	Átlagos eltérés	szórás		
[Magányos Bevonódó]	5,050	-,700	1,174	-2,666	,015
[Rendezetlen Szervezett]	6,150	-,550	1,572	-1,565	,034
[Kiegyensúlyozott Temperamentumos]	4,200	-,800	2,262	-1,582	,013

Forrás: saját szerkesztés

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK
CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

A bemutatott eredmények alapján elmondható, hogy a kutatás elején megfogalmazott várakozások teljesültek, a COIL projekt hatására változás következett be a részt vevő hallgatók interkulturális jellemzőiben. Ezek a változások azonban nem minden esetben esnek egybe a szakirodalmi részben ismertettekkel. Miközben egyértelműen alátámasztható, hogy a nemzetközi témák iránti érdeklődés pozitív irányba változott, és nagyrészt az általános nyitottság elemei is pozitív irányba mozdultak el, azt láttuk, hogy a kulturális nyitottságban negatív irányú változások is megjelentek, vagyis a résztvevők más kultúrák iránti érdeklődése és befogadó készsége a projekt során csökkent – erről pedig a vizsgált szakirodalmak nem számoltak be. A negatív irányú változásnak oka lehet a második hipotézis vizsgálata során kapott eredmény, miszerint a hallgatók várakozásaihoz képest több problémával is szembesültek.

Ezek miatt javasolt az előkészítési fázis egyeztetési területeit bővíteni a lehetséges problémák feltérképezésével, és ezek kezelési módjának előre történő kidolgozásával.

A KUTATÁS KORLÁTAI
LIMITATIONS OF THE RESEARCH

A kutatás elsődleges korlátját a minta nagysága és a minta összetétele jelenti. Egyrészt a 45 fő részvételével végzett kutatás feltáró eredmények előállítására alkalmas, de széleskörűen csak korlátozottan általánosítható. Ugyanígy az általánosíthatóságot gátolja az is, hogy valamennyi részt vevő hallgató gazdaságtudományi képzési területen tanul, más területeken eltérő eredmények is adódhatnak.

ÖSSZEFOGLALÁS
SUMMARY

A COIL fő célja a résztvevők interkulturális kompetenciájának fejlesztése. Tekintettel a rendelkezésre álló korlátozott adatokra, a tanulmány azt vizsgálta, hogy a hathetes projekt után kimutatható-e jelentős változás a résztvevők interkulturális jellemzőiben. Amint azt a t-próbák alátámasztották, szignifikáns különbségeket lehetett találni néhány személyes jellemző, a nemzetközi érdeklődéssel kapcsolatos attitűd, a kulturális és globális nyitottság tekintetében, amit az ismertetett szakirodalom is alátámaszt. Ezen eredmények alapján a további kutatások a PLS-módszer vagy kis elemszám esetén nemparametrikus diszkriminancia-elemzés (NDA) segítségével feltárhatják, hogy további tényezők (például a projekt iránti elkötelezettség szintje, a csapatmunka sikere, a projekttel szembeni elvárások) hogyan alakítják a jelen tanulmányban vizsgált jellemzők eltéréseit illetve korrelációs gráfokba választja szét a közösségeket. A negatív irányú változások okainak feltárása kiemelten fontos, hiszen ezek nem csak az egyre elterjedtebb online oktatás iránti érdeklődést csökkenthetik, hanem fokozhatják a kulturális alapú elutasító viselkedést is, megnehezítve a végzetek multikulturális környezetbe való beilleszkedését.

HIVATKOZÁSOK
REFERENCES

Alvino, E. F. (2000), „A Central Concern: developing intercultural competence: School for International Training (SIT) Occasional Papers Series”, *Addressing Intercultural Education, Training and Service*. 1(1), 25-42.
Appiah-Kubi, P. and Annan, E. (2020), „A Review of a Collaborative Online International Learning”,

- International Journal of Engineering Pedagogy (iJEP)*, 10(1), 109-124. <https://doi.org/10.3991/ijep.v10i1.11678>
- Belli, S. (2018), „Managing Negative Emotions in Online Collaborative Learning A multimodal approach to solving technical difficulties”. *Digitium*, (22). <https://doi.org/10.7238/d.v0i22.3140>
- De Hei, M., Tabacaru, C., Sjoer, E., Rippe, R. and Walenkamp, J. (2020), „Developing intercultural competence through collaborative learning in international higher education”, *Journal of Studies in International Education*, 24(2), 190-211. <https://doi.org/10.1177/1028315319826226>
- Deardorff, D. K. (2006), „Identification and assessment of intercultural competence as a student outcome of internationalization”, *Journal of studies in international education*, 10(3), 241-266. <https://doi.org/10.1177/1028315306287002>
- Gutiérrez, B.F., Glimång, M.R., O’Dowd, R., and Sauro, S. (2021). *Mentoring handbook for virtual exchange teachers. Strategies to help students achieve successful synchronous and asynchronous online intercultural communication*. Stevens Initiative.
- Hackett, S., Janssen, J., Beach, P., Perreault, M., Beelen, J. and van Tartwijk, J. (2023), „The effectiveness of Collaborative Online International Learning (COIL) on intercultural competence development in higher education”, *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20(1), 5. <https://doi.org/10.1186/s41239-022-00373-3>
- Hernández-Sellés, N., Muñoz-Carril, P. C. and González-Sanmamed, M. (2019), „Computer-supported collaborative learning: An analysis of the relationship between interaction, emotional support and online collaborative tools”, *Computers & Education*, 138, 1-12. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.04.012>
- Inada, Y. (2022), „Collaborative Online International Learning Classes to Enhance Co-Creation in Canada and Japan”. *Journal of Education and Learning*, 11(4), 15-30. <https://doi.org/10.5539/jel.v11n4p15>
- Juhász, T., Csongrádi, G., and Tóth, A. (2022), „Mennyire nyitottak az egyetemisták megosztani a tudásukat egymással?”, *Marketing & Menedzsment*, 56(2), 47-58. <https://doi.org/10.15170/MM.2022.56.02.05>
- Kleinjans, E. (1972), *Opening remarks on a conference on world communication held at the East West Center, Honolulu, Hawaii*.
- Kotsis, Á., and Darnai, B. (2022), „A felsőoktatási hallgatók munkával szembeni elvárásainak elemzése Kano-modell segítségével”, *Marketing & Menedzsment*, 56(3), 43-53. <https://doi.org/10.15170/MM.2022.56.03.04>
- Körműves, Z., Poór, J., and Szabó, S. (2022), „Szevezeti válaszok a koronavírus járvány harmadik hullámában”, *Marketing & Menedzsment*, 56(3), 21-32. <https://doi.org/10.15170/MM.2022.56.03.02>
- Liang, Y. and Schartner, A. (2022), „Culturally mixed group work and the development of students’ intercultural competence”, *Journal of Studies in International Education*, 26(1), 44-60. <https://doi.org/10.1177/1028315320963507>
- Liu, Y. (2023), „Overview of the Impact of Collaborative Online International Learning on Learners”, In SHS Web of Conferences 157, 04011. *EDP Sciences*. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202315704011>
- Mahande, R. D., Akram, A. and Rahman, E. S. (2022), „A PLS-SEM Approach to Understand ARCS, McClellands, and SDT for The Motivational Design of Online Learning System Usage in Higher Education”, *Turkish Online Journal of Distance Education*, 23(1), 97-112.
- Marcillo-Gómez, M. and Desilus, B. (2016), „Collaborative online international learning experience in practice opportunities and challenges”, *Journal of Technology Management & Innovation*, 11(1), 30-35. <https://doi.org/10.4067/S0718-27242016000100005>
- Nagy, S. (2023), „Az egyetemi fenntarthatóság hallgatói észlelésének mérése”, *Marketing & Menedzsment*, 57(Különszám EMOK 2), 35-44. <https://doi.org/10.15170/MM.2023.57.KSZ.02.04>
- Ng, P. M., Chan, J. K. and Lit, K. K. (2022), „Student learning performance in online collaborative learning”, *Education and Information Technologies*, 27(6), 8129-8145. <https://doi.org/10.1007/s10639-022-10923-x>
- Ofori, F., Maina, E. and Gitonga, R. (2020), „Using machine learning algorithms to predict students’ performance and improve learning outcome: A literature based review”, *Journal of Information and Technology*, 4(1), 33-55.
- Qureshi, M. A., Khaskheli, A., Qureshi, J. A., Raza, S. A. and Yousufi, S. Q. (2021), „Factors affecting students’ learning performance through collaborative learning and engagement”, *Interactive Learning Environments*, 1-21. <https://doi.org/10.1080/10494820.2021.1884886>
- Rubin, J. and Guth, S. (Eds.). (2023), *The Guide to COIL Virtual Exchange: Implementing, Growing, and Sustaining Collaborative Online International Learning*. Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9781003447832>
- Sajtos, L. and Mitev, A. (2007), *SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv*. Alinea Kiadó
- Van Gaalen, A. and Gielesen, R. (2016), „Internationalisation at home: Dutch higher education policies”, In *Global and local internationalization*, 149-154. https://doi.org/10.1007/978-94-6300-301-8_20
- Yadegaridehkordi, E., Shuib, L., Nilashi, M. and Asadi, S. (2019), „Decision to adopt online collaborative learning tools in higher education: A case of top Malaysian universities”, *Education and Information Technologies*, 24, 79-102. <https://doi.org/10.1007/s10639-018-9761-z>

Sasné Dr. Grósz Annamária, PhD, tanszékvezető egyetemi docens
sasne-grosz.annamaria@gtk.uni-pannon.hu

Hargitai Dávid Máté, PhD, egyetemi docens
hargitai.david@gtk.uni-pannon.hu

Varga-Dani Barbara Zsuzsanna, mesteroktató
varga-dani.barbara@gtk.uni-pannon.hu

Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Marketing Intézeti Tanszék

International collaborative online marketing course in practice

THE AIM OF THE PAPER

Collaborative Online International Learning (COIL) is an opportunity to shape students' attitude. During the autumn semester of 2022 a collaboration between a US and Hungarian university was established with students from 15 different nations with a focus on international business negotiations. During the 6-weeks project, not only academic achievement was measured but improvement of cross-cultural skills as well. The aim of the study is to build a model of the impact of the COIL course on the participants' self-image, cultural openness and their relationship with the international environment.

METHODOLOGY

The research used three consecutive online questionnaires to measure 1) cultural openness; 2) commitment to the course, relationships with group members; 3) changes in openness and students' interest in international affairs. Currently the major changes in openness, international interest and personality is analysed from the collected data using statistical methods. Analysing the data, paired t-tests were used. The advantage of this method is that it can be used on a small sample, so the sample analysed in this study meets this criterion.

MOST IMPORTANT RESULTS

The results show that, in line with the literature, the collaborative online international course does indeed bring about a change in participants' cultural competence and helps to change their mind-set and attitudes towards international and global issues.

RECOMMENDATIONS

A COIL course is a form of international educational cooperation where participating students can join a course or project at a university in another country in a cost-effective way. In addition to the learning outcomes, this also provides an opportunity to develop their intercultural competences. Based on the findings of the study, further research is needed to investigate in detail the impact of factors influencing students' development pathways and to explore ways of eliminating elements that have a negative impact.

Keywords: collaborative learning, intercultural competence, online collaboration